

Posudek bakalářské práce sl. Pavly Tomanové, Osídlení akropole hradiště v Libici nad Cidlinou, jeho charakter, struktura a časové zařazení, Praha 2009, 113 str., 21 obr. a 27 tab.

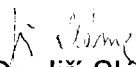
Cílem práce bylo zhodnocení nálezů a terénních situací nalezených a zjištěných v sondě S položené v severovýchodním rohu akropole libického hradiště mezi kostelem a vnitřním příkopem. Tuto sondu v délce 140 m a šířce 2 m prokopal v těchto místech v roce 1950 dr. R. Turek, který však výsledky tohoto svého výzkumu nikdy podrobně nepublikoval. Sonda má význam pro zjištění charakteru a časového zařazení osídlení v okolí libického hradního kostela; o jeho intenzitě a proměnách se uvažovalo v úzké souvislosti se slavníkovskými dějinami a proměnami nejdůležitějšího slavníkovského hradu. Zpracování tam nalezených památek tudíž překračuje rámec archeologie a má význam i čistě historický. Autorka se ujala nesnadného úkolu vyhodnocení tohoto výzkumu ztíženého tím, že nálezová dokumentace v pohledu současné archeologie má řadu nedostatků.

Po stručném přehledu dějin historického a zvláště archeologického bádání o slavníkovské Libici a především R. Turkova výkladu slavníkovských dějin a jejich promítnutí do historie osídlení libické akropole (která měla být v jeho pohledu v polovině 10. století vysídlena a proměněna na exklusivní sídlo Slavníkovců) přistoupila autorka k obtížnému vyhodnocení nálezů ze sondy S. Tam nejpočetnějším nálezem byly samozřejmě keramické zlomky. Ty rozčlenila podle výrazných chronologických znaků do dvou časových horizontů (RS 3 a RS 4). Studium keramické výplně zkoumaných objektů a porovnáním s obsahem navážkové vrstvy překrývající tyto objekty opravila autorka R. Turkův názor, že tam nalezené objekty zanikly v důsledku úpravy terénu v souvislosti s budováním slavníkovského kostela a palácového obydlí. Podle autorky byla libická akropole výrazně zasídlena i během druhé poloviny 10. století. Autorka věnovala pozornost i některým zvláštním keramickým výrobkům (např. tuhové keramice, nádobám s plastickými lištami apod.) i ojedinělým nalezeným nekeramickým předmětům. Její názor o poměrně intenzivním osídlení libické akropole podporují i nejnovější (zatím nepublikované) závěry geofyzikálního měření i dalších metod nedestruktivního výzkumu. V jakém prostředí byly zpravidla budovány kostely na raně středověkých hradech (a s čím můžeme počítat i na Libici) potom dokládá situací na několika desítkách lokalit podchycených v katalogu sakrálních staveb z hradišť velkomoravského i přemyslovského období z 9. až 11. století (z nichž několik je ovšem sporných, např. Osvětimany).

Autorčinu pracovnímu postupu nelze vytknout žádné pochybení. Autorka prokázala velmi dobrou znalost odborné literatury i schopnost samostatné práce s archeologickým materiálem. Až na drobné neopravené překlepy má práce velmi dobrou úroveň i po stránce formální.

Práci doporučuji k dalšímu řízení.

Praha, 5. září 2009

Prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc.